

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

PRAKTISK VECKOTIDNING
FÖR
KVINNAN OCH HEMMET.

N:r 4 (110)

Fredagen den 24 januari 1890.

3:dje årg.

<p>Byrå: Drottninggatan 48, en tr. Annonspris: 25 öre pr petitrad (= 10 stafvelser). Utländska annonser 50 öre raden.</p>	<p>Tidningen kostar endast 1 kr. för kvartalet, med Idun- Mode- och Mönstertidning 1 kr. 65 öre; postarvodet inberäknadt.</p>	<p>Redaktör och utgivare: FRITHIOF HELLBERG. Träffas å byrån kl. 10—11. Allm. Telef. 6147.</p>	<p>Utgifningstid: hvarje helgfri fredag. Lösnummerpris: 15 öre.</p>	<p>Prenumeration sker I landsorten: å postanstalterna. I Stockholm: hos redaktionen, i bok- lådorna samt å tidningskontoren.</p>
---	---	---	---	---

Louise Flodin.

Det är nu öfver tre decennier, sedan en ung svensk kvinna, hvilken ledsnat vid att år ut och år in plugga a-b-c i småttingar, såg sig om efter ett annat fält för sina kunskaper och sin intelligens. I den landsortsstad, Örebro, där hon och hennes högt bildade moder höllo skola, egde en släkting ett boktryckeri, och här ingick nu den unga flickan såsom lärling samt blef efter genomgången kurs välbestäld konstförvandt. År 1858 blef hon satt i tillfälle att i en af våra mindre städer köpa ett litet tryckeri och beslöt att därifrån utgifva — en tidning*. Själff ville hon visserligen blott syselsätta sig med det rent typografiska och antog, att i staden skulle kunna erhållas manliga krafter för tidningens redigerande. Sådana funnos nog ock, men man ansåg, att det nya bladet ej behöfde annat än annonser och legala under rättelser. Men detta ensamt ingick ej i den unga tryckeriegarinnans planer, och då ingen annan ville, började hon själff

* Hon är den första kvinna, som i Sverige uttagit tillståndsbevis för utgifvandet af tidning.

redigera sin tidning, skref små uppsatser i dagens och ortens frågor*, skaffade sig korrespondenser och notiser, dem hon själff uppsatte och läste korrektur på, samt tryckte bladet. Hvad som uppsattes om dagen, fick »afläggas» under nattens timmar.

Nå, det var väl ock en liten »blacka», bara! — säger man. Visst icke! Det var en af svenska landsortsprensens på sin tid förnämsta organ, till formatet ganska stort, till innehållet vexlande och rikhaltigt. Den, som närmare intresserar sig för svenska kvinnans sociala frigörelses historia, kan gå till Kungl. Biblioteket och begära få se Arboga Tidning för åren 1858—62, och försöke han sedan jäfva mitt ömdöme härofvän!

Att den unga redaktrensens arbete ej blef uppmärksammat å, i afseende å literatur, »högre ort», bevisar det erkännande, som i en af *Crusenstolpes* på den tiden så uppmärksammade

* Hennes första journalistiska triumf var, att hon efter åtskilliga »ledare» i frågan fick stadens tornur, hvilket i Herran vete hur många år stått, åter i gång, så att man i staden kunde ordentligt »följa med sin tid».

Det är tjänligt,
att ädla själar blott med ädla umgås.
Hvem är så fast, att han ej kan förföras?

Shakespeare.

och öfver hela landet lästa veckorevyer kom »den lilla Arboga-mamsellen» till del. Af Arv. Ahnfelts monografi öfver Crusenstolpe finner man, att det varit grefve Fr. Kalling, som fäst C:s uppmärksamhet å Arboga Tidnings redaktör. Äfven från två andra presens stormän fick hon vid mer än ett tillfälle uppmuntran och broderliga råd: August Sohlman och Arvid Gumælius.

Emellertid fann hon hjälp vid det typografiska arbetet nödvändig, och hon beslöt att söka denna hjälp hos medlemmar af sitt eget kön. Sedan försök att få elever ur de mera burgna samhällsklasserna misslyckats, upptog hon snart sagdt från gatan ett par, tre flickungar om 14 å 15 år. De voro snälla och villiga samt hade snart inhemtat typografiens konst; andra följde efter, så att Louise Söderqvist — så var den första svenska kvinnliga boktryckarens och den första svenska kvinnliga tidningsutgifvarens namn — år 1862, då hon flyttade sin verksamhet till Stockholm, hade kring sig en liten stamtrupp i det typografiska arbetet inöfvade unga kvinnor.

I Stockholm mottogs den kvinnliga boktryckaren med den största välvilja och uppmärksamhet af Typografiska föreningen: dess stadgar öfverlemnades genast till henne och hon, jämte hennes moder, inbjöds städse till föreningens samkväm och fester. Sedan Louise Söderqvist 1865 ingått giftermål med den högt aktade bokförläggaren Sigfrid Flodin, utvidgades hennes boktryckeri i betydlig mån och sysselsatte under många år bortåt 30 unga flickor.

Samtidigt blef det Flodinska hemmet samlingsplats för särskildt snart sagdt hela det litterära Stockholm på 1860- och 70-talen. De Flodinska mottagningarna voro mönster af harmlöst skämt och fint umgängeslif och äro för dem, som däri hade lyckan få deltaga, oförgätliga. Och bland alla dessa gäster, däribland syntes sådana celebriteter som damerna Lea, Pilgrimen och fru Schwartz samt herrarna Sohlman, Elias Sehlstedt, Edvard Bäckström, professor Arrhenius, Otto v. Feilitzen, Adolf Hedin m. fl., rörde sig det Flodinska tryckeriets unga arbeterskor ledigt och otvunget, nästan som döttrar i huset. Detta förhållande var ej det minst tilltalande i de angenäma festerna.

År 1874 upphörde Louise Flodin med sin typografiska verksamhet samt har sedan varit sysselsatt med litterärt arbete, hufvudsakligast såsom medhjälparinna i sin makes förlagsaffär, för hvilken hon bl. a. utfört flere förträffliga öfversättningar från tyskan, engelskan och holländskan. Men äfven på andra håll — Nya Dagligt Allehanda, Sv. Familj-Journalen, Tidning för Trädgårdsodlare m. fl. — ha under de senare åren alster af hennes väl skurna penna då och då varit synliga. Den högstämde kantat, hvilken, med musik af F. v. Heland, föredrogs vid sällskapet L. W:s 25-års-fest i fjor, var författad af Louise Flodin. Hon var ock en af stiftarinnorna af nämnda sällskap.

»Att sunda vettet,
af himlen gifvet,
må göras fruktbart
i sällskapslifvet:

det är vår mening.
Och vår symbol?
Till ljus vi sträfva:
det är vårt mål!»

»Min förtjänst har varit ganska ringa» — skrifver Louise Flodin i ett bref till den, som tecknar dessa rader —; »det berodde mest på min mor, som lik en ängel stod vid min sida, kanske också på mitt lifliga temperament och mitt glada lynne, att jag obruten kom öfver stötestenarne. Om jag varit nog lycklig att kunna öppna en ny väg till förvärf för den svenska kvinnan, så är det mig en glädje, men min högsta ära är att vara Sigfrids hustru.»

Dessa ord äro för henne, den blygsamma, den goda, så kännetecknande, att jag ej tror mig bättre kunna avsluta min lilla teckning än med deras återgifvande.

Birger Schöldström.

Sen till, att *Idun med Modetidning*
finnes hos alla edra bekanta!

Vintern efterlyses!

Fördömda vinter, det är synd och skam
att öfvergifva gamla svenska jorden,
ty på det sättet, som du nu far fram
är du en parodi på vinter vorden.

Hvar är din frost och isens blåa glans
och hvita flingors skimrande baletter? —
Förr på min ruta helt artistiskt spansks
af dina händer vackra isbuketter!

Nu regnet evigt emot rutan slår,
och gatan forsar uti strida strömmar,
och stormen, som om hösten köra får,
fram öfver taken jämt med lösa tömmar.

Har du då ej försyn för gammal sed,
vill du nu herska efter nya lagar? —
då packa fort din influensa ned
och drag i frid, hvart katten du behagar!

Vi vilja gubben Vinter ha igen,
som kom i vargskinnspels och björnskinns-
stöflar —
visst var han bister nog, vår gamle vän,
men kär han var oss utaf tusan böflar!

Han gaf oss slädpartier, skridskois
och gjorde lynnet friskt som vinterdagen —
det sved i skinnet på ett trefligt vis,
men lilla supen sved så godt i magen.

Nej, käre gubbe, kom i herrans namn
och skaka snöfäll'n öfver nordens riken —
hvar enda »kotte» skall ta' dig i famn —
vi sakna dig som Björnson republikan.

Daniel Fallström.

Vårt umgänge.

Hvad har du för ett umgänge? är en fråga, som ofta göres vänner och bekanta emellan, hvilka äro bosatta på skilda orter. Våra vanor, seder och manér, taga ofta gestalt efter tonen i den umgängeskrets, inom hvilken vi dagligen röra oss. Frågan efter vårt umgänge har därför en djupare innebörd än många af dessa intetsägande fraser om välbefinnande m. m., som eljes utbytas mellan vänner, hvilka tid och rum hålla skilda från hvarandra. Stundom händer det, att det blott är en ytlig fåfänga, som ligger till grund för denna fråga. Man vill få tillfälle att till egen och andras uppbyggelse omtala, af hvilket fint och förnämt umgänge man själf profiterar, och därför frågar man: Hvad har du för ett umgänge? I hvarje fall blir svaret rätt mycket upplysande med afseende på beskaffenheten af vår karaktär, vår egen moraliska ståndpunkt. Ty människans umgänge och hennes »ståndpunkt» befinna sig i ett ganska intimt förhållande af motsvarighet till hvarandra. En och hvar känner ju till det gamla ordspråket: *säg mig, med hvem du umgås, och jag skall säga dig, hvem du är.* Och liksom ordspråket i allmänhet, sådana de vuxit ut från folkets hjärtan, uttala en på pricken träffande sanning, så innehåller äfven detta en sanning, som sällan jäfvas af erfarenheten.

Människan är af naturen ett »sällskapligt väsen», utrustadt med gåfvor, hvilka kunna komma till sin fulla utveckling endast genom umgänge med andra, men äfven behäftadt med fel, oarter och kantigheter, till hvilkas affilande och bortnotande den dagliga beröringen med andra väsentligen bidrager. Lemnad allena på en obebodd ö, där hon vore afskuren från allt umgänge med andra, skulle människan snart förirra sig till en skef och ensidig lefnadsriktning, ja, måhända rent af förfalla i en slö idiotism. För en sund och normal utveckling är umgänge alltså någonting oundgängligt. Men allt beror härvid på »hvad för ett umgänge». Andan, stämningen i den krets, där man ofta rör sig, är af stor betydelse för vår sedliga och intellektuella utveckling. Ty likasom man ofrivilligt och utan att själf veta därom, tager intryck af det man ofta läser, särskildt i ungdomsåren, då sinnet är mera böjligt och mottagligt så väl för godt som ondt, så påverkas vi äfven, och i ännu högre grad, af de levande böcker, som vi kalla människor, i hvilka vi under det ständiga umgänget dagligen läsa.

Och hvem vet ej, hvilket inflytande, välgörande eller skadligt, de tidningar och böcker, ur hvilka man dagligen hemtar kanske sin enda andliga näring, hvem vet ej, hvilket inflytande dessa utöfva på ett ungdomligt, okristiskt sinne. Huru ofta bildar man ej sina

åsikter och sin öfvertygelse därefter. Dag för dag ledas våra tankar i en viss strömfåra, och hvad händer? Inom några år, ja, inom en ännu kortare tid äro vi till vår inre människa ej längre desamma, som då *de* böckerna eller *de* tidningarna för första gången kommo i våra händer; vi hafva tum för tum så småningom omskapats till hela vår grundriktning, hela vår världsåskådning. Den son eller den dotter, på hvars sedliga och allvarliga uppfostran vi ofprat all ospard flit och omsorg för att leda på goda vägar, är icke alltid densamma, då han eller hon under ferietiden återkommer från skolan, pensionen, fabriken eller universitetet. Kamratlifvets inflytelser och hvarför icke äfven umgänget med sådana böcker, som vid de ungas andliga omyndighetsålder borde vara förbjuden frukt, hafva ofta ödelagt barnahjärtats skära, oskuldsfulla rosengård och där inskjutit tankar och frågor, som mera tära på det inre lifvets mærg än bidraga till dess friska blomstring. Och såsom det tillgår i barnavärlden, så tillgår det äfven ofta i de »andligen myndigas» värld, där under den dagliga sammanvaron den ene så småningom bibringar den andre sina grundsatser med den kraft, som den starkare eger öfver den svagare, till dess att den senare uppgifver sin ståndpunkt och obetingadt kapitulera under den starkares fana, utan att fråga efter, om det är stenar eller bröd, som man sålunda räcker honom.

»Vi födas alla som originaler, men dö alla som kopior», säger en genialisk författare. Det finns med andra ord hos en hvar, som födes, ett individuellt anlag till någonting nytt och själfständigt, som förut aldrig funnits till; men detta nya drunknar i de flesta fall snart nog i den allmänna opinionens allt nivellerande vågor. Och få äro de, som lyckas kämpa sig igenom vågorna och rädda så mycket af denna personlighetens ursprunglighet, som erfordras för att blifva en af de starkare, som kunna hjälpa till att föra tidens hjul framåt i god riktning. De flesta dö likväl som kopior, och kopior oftare af det dåraktiga och fula, än af det goda och sköna. Och imitationen, kopieringen eger mestadels rum i och genom umgängeslivet. Det slår ej gärna felt, att den, som förtroligt umgås med en fåfång och lastbar människa, själf till sist skall blifva lastbar, om han ej redan är det. Det slår ej heller felt, att den som står under inflytelsen af ett godt, friskt och rent umgänge, däraf så småningom skall röna ett helosamt intryck till skydd emot tidens frestelser.

Att lyckligt välja sitt umgänge är därför lika viktigt, ja, ännu viktigare än att rätt välja böcker. Men ett val bland det hundradetal af människor, med hvilka vi komma i beröring i lifvet, är ingen lätt sak och fordrar mycken människokänedom och stor världserfarenhet, som ofta ej vinnes utan många förut gjorda förödmjukande misräkningar. Oftast är det likhet i samhällsställning, verksamhetsart, yttre villkor af bildning, som vid valet äro de bestämmande faktorerna, och detta är ju helt naturligt och äfven fullt berättigadt. Men ännu oftare är det likhet i lefnadsvanor, seder och förströelser, hvilka framkalla den inre sympatien och föra människor tillsammans. Och känner man då endast en i sällskapet, så kan man lätt sluta till, hurudana alla de andra äro med hänsyn till seder och grundsatser, om de också hafva kunnat avancera mer eller mindre långt på den en gång beträdda vägen. Men samstämmigheten i grundsatser är icke på en gång färdigbildad. Den fordrar sin tid — utveck-

lingen må gå i ond eller god riktning — för den ene en längre, för den andre en kortare tid, allt efter olika anlag och böjelser.

Och det är icke allenast i det myllrande folklivet i de stora städerna, som fara är för handen för den oerfarne att inväfas i ett för hans andliga och sedliga lif skadligt umgänge. Äfven under inskränkta förhållanden, såsom på landsbygden, där tillfälle till val af umgänge knappast gifves, kan själfva den rådande bristen blifva lika skadlig. Man är nämligen under sådana förhållanden, för så vidt man ej rent af kan undvara umgänge, hänvisad till hvad som finnes, huru beskaffadt det än må vara. Och det händer då lätt, att mången med de bästa grundsatser, hvilken dock varit värd ett bättre öde, föres in i ett koteri, där fåfånga och högmod eller en sedligt slipprig umgängeston är förher-skande, och där det alltså för den ensamme fördras mer än mänsklig kraft att hålla sitt hjärta obesmittadt. Lemnad åt sig själf, måste där äfven den dygdige, utan att själf veta det, så småningom göra den ena eftergiften efter den andra för den riktning, som beherskar mängden. Och om han ej i tid vaknar och föredrager intet umgänge framför ett dåligt, intages han alltmer af den rådande stämningen, insnärjes alltmer i förförelsernas nät och glider steg för steg utför, till dess han helt och hållet formas till likhet med sina stallbröder, antager deras vanor och genomtränges af deras grundsatser. Och icke förr släppes det arma offret, än han blifvit så homogen med sitt umgänge, att han ej annorstädes trivdes.

Hvad vi här af hafva att lära, är först och främst, att man ej bör vara allt för snar att knyta obekanta vänskapsförbindelser. Det är sedan icke alltid så lätt att upphäfva en sådan, när man finner sig taga skada däraf. Men lycklig den, som i ett stilla, fridfullt och soligt hem eger sitt bästa och förtroeligaste umgänge bland maka, barn och anhöriga; han står tämligen oberörd af de vindar, som blåsa genom det yttre umgänget i världen.

K. A. Hagström.

I forna dagar.

Strödda blad ur minnets album, samlade af Mathilda Langlet.

II.

Sjungare-Anna.

Det var en vacker, solig morgon på våren. I salen i den lilla prestgården stod frukostbordet dukadt, och där såg ganska trefligt ut, oaktadt den mer än enkla möbleringen. Den prestgård finnes icke till numera, där man skulle nöja sig med sådant. Lågt var det i taket och fönstren voro små, så att de gulrandiga rullgardinerna uppfästes på det primitiva sätt, att de med händerna rullades upp omkring kappen till öfre kanten af fönsterbågen, där en lång bandögla var fastspikad på utsidan af gardinen, hvilken bandögla drogs fram och hängdes upp på en innanför gardinen uppsatt spik eller knapp. I denna bandögla hvilade nu den upprullade gardinen säkert nog, men icke fingo fönstren vara vare sig höga eller breda, det var naturligt.

På långväggen framför fönstret åt sjösidan stod en, naturligtvis pärlfärgad, utdragssoffa,

s. k. pinnsoffa, helt enkelt af furuträ, med fina ornament och utskärningar. Den var försedd med ett trälock, men vid högtidliga tillfällen lades därpå en madrass, öfver hvilken breddes ett täcke af grön boj, försedt med halfalnslånga fransar i »blandade färger» af hemspunnet och hemfärgadt ullgarn, brunt, blått och gult. Fransarne voro upptill flatade liksom i ett galler och det hela ansågs vara både smakfullt och elegant.

Vid andra fönstret, på kortväggen, stod ett fällbord, nu uppslaget; ett halft dussin trästolar, en ofantlig, gulmålad dragkista och en pärlfärgad skänk med pilastrar och refflor fulländade möbleringen. En enda lyxartikel fanns där — en tämligen stor spegel i mahognyram och af högst egendomlig form. Så såg det ut i prestgårdens sal och hvardagsrum, där nu pastorn, hans fru och båda små flickor sutto vid frukostbordet. Det vill säga, pastorn och frun sutto, men småflickorna stodo. Ända tills hon var åtta år stod Tinnie vid bordet, men vid den tiden började litet mera liberala åsikter göra sig gällande, och pastorn, som var stor vän af det framåtskridande, tillät genast barnen sitta vid bordet. Eljes var det ganska vanligt, att barnen måste stå och äta, ända tills de »gått och läst».

De små flickorna hade hvar sin tallrik välning framför sig och slevade i sig anrättningen med god aptit. Smör — icke färskt, ty sådant var en raritet, som sällan bestods, och gammalt smör påstods dessutom vara »drygare», hvilket det nog också var — sill och bröd utgjorde de äldres frukost, nedsköljd med litet skummad mjölk eller dricka. Stundom varierades vällingen och det öfriga med »vattgröt» sedan aftonen förut, uppstekt i smör, eller någon gång gryngröt. Och denna tarfliga anrättning smakade vederbörande alldeles förträffligt. Tidigt på morgonen dracks kaffe med ett par skorpor till, men detta sträckte sig naturligtvis icke till barnen.

Just som de små skrapade sina tallrikar för att få med ända till sista resten af vällingen, kom Hedda, barnjungfrun, in och sade, i det hon började hjälpa barnen ett taga af »knyt-servetterna»:

»Frun, nu är Sjungare-Anna här igen!»

»Jaså,» sade frun och såg inte egentligen glad ut. »Ha vi något arbete åt henne nu?»

»Ja,» svarade Hedda med en blick på spinnrocken i kakelugnsvrån, »det vore allt bra, om hon finge spola litet till yllväfven; det färgade garnet är så skört och sitter ihop, så det går så smått att spola» —

»Åhja,» sade pastorn, »låt henne vara här ett par dagar — alltid bittar man på något arbete åt henne.»

När frukostbordet var afdukadt, inträdde också Sjungare-Anna med stor högtidlighet, neg djupt och kysste både pastorn och frun på handen och sedan några vanliga och som högst nödvändiga ansedda inledande frågor och svar blifvit undanstökade, drog Sjungare-Anna fram spinnrock och nystfot och satte sig till att spola garn.

Tinnie kröp upp i soffan och satte sig där; hon visste, att det nu skulle bli trefligt.

Sjungare-Anna var nu en gammal kvinna, men man kunde se, att hon varit ovanligt vacker, liksom det ej var ondt om tillfällen att få höra, det hennes röst i forna dagar kunnat rivalisera med själfve klockarens. Öfver allt, i tullvaktmästarens prydliga kammare, i lotsens eller fiskarens tarfigare stuga, i herrskapernas barnkammare, öfverallt var Sjungare-Anna en välkommen gäst och åhördes hennes visor med djupaste intresse. Sjong

hon icke, så berättade hon vidunderliga historier om spöken, gastar och troll — om svarta fölungar utan hufvud, som galopperade fram på skogsvägen; om eldröda nystan, »som va' just som de varit hvita», och rullade framför den ensamme vandraren för att locka honom på afvägar; om fiskar med hästhufvud, om båtar med svarta åror, hvilka ljudöst föllo ned i vattnet, om lindormen och andra hiskliga odjur, alltsamman rysligt roligt och trefligt, men kanske icke alltid så nyttigt.

Dessutom var Sjungare-Anna alltid med vid alla mera anspråkslösa julböjen, då jungfrurna hade litet främmande och togo sig en sväng i köket. Hon sjöng då med ljudelig röst både valser och polskor, och som rummet vanligen var litet, men viljan god, så gick det ganska bra att dansa efter den musiken. Den enda dansskola, som bestods Tinnie och hennes systrar, var, när Hedda dansade med dem efter Sjungare-Annas sång.

Hon gick alltid klädd i svart klädning, ett stort, hvitt förkläde och en stor vit kambrikhalsduk, hvars väldiga snibbar lades i kors öfver bröstet. På hufvudet bar hon bindmössa och därutanpå ett hvitt, stärkt huckle. Det var ett slags enkedräkt, detta, och det sades, att hon i ungdomen förlorat sin fästman, om genom någon olyckshändelse eller därigenom att han öfvergifvit henne, förblef outredt. Kanske var det på det senare förhållandet, som en mycket sorglig visa, den hon oftast sjöng, grundade sig. Det hviskades också om ett litet barn, som förlorade lifvet innan det ännu sett dagens ljus, men äfven detta låg långt bort i ovisshetens mörker. Kanske var det dock anledningen till, att hon med en nästan passionerad ömhet omfattade alla barn, som kommo i hennes närhet.

Stackars gamla Anna! Alldeles riktig var hon väl ej i hufvudet, men hjärtegod och barnafrom var hon — och hvad behöfdes väl mer?

Sin morgonbön förrättade hon med stor andakt och salvelse. Hon drog då fram en karmstol midt på golfvet, ställde sig på knä på stolen, lade sina hopknäppta händer på karmen, blundade andäktigt och började så läsa upp långa böner och bibelspråk samt avslutade sin andaktsstund med att med ljudelig röst uppstamma: »Vak upp, min själ, gif ära!»

Alltsamman föreföll Tinnie lika fängslande. Bönerna och psalmerna åhörde hon med andakt och hopknäppta händer; kärleksverserna och spökhistorierna med tindrande ögon och det mest lefvande intresse. Ganska ofta medförde Sjungare-Anna till »lilla Guss-ängelen», som hon kallade den lilla gulhåriga flickan, ett och annat, som hon vid bröllop och begrafningar, där hon var själfskrifven gäst, sparat för sin lilla gunstling. Än var det en saffranskringla, något hårdare än knäckebröd, än åter karameller, som förrådde ett allt för nära grannskap med Hoffmans droppar. Men barnen i komministergården voro icke bortskämda, och Annas välmeneing var så stor och tydlig, att både kringlor och Hoffmans droppar ströko med.

Det dröjde inte heller i dag länge, innan Sjungare-Anna började med sina visor. En af dem upptecknades vid den tiden, och den som Anna helst sjöng, hade följande lydelse:

Jag gick mig ut vid stranden, där vågorna de slå,
De sjöngo och de sorlade, jag gick och hörde på,
Men ingen vet hvad böljorna de mena;
Jag vandrade bland klippor, uppå det vilda skär,
Jag tänkte på den vännen, den, som jag höll så kär,
Men ingen dör af sorgerna allena.

Jag plockade små blommor, som doftade så ömt,
Jag tänkte på den vännen, som kanske mig har
glömt,
Men ingen vet, hvad blommorna de mena;
Och ser han fagra rosor långt bort i fjärran land,
Då glömmet han nog blomman, som står på hem-
mets strand,
Men ingen dör af sorgerna allena.

Jag lyssnade på fåglar små, de sjöngo hvar för sig,
Jag tänkte på den vännen, som kanske svikit mig,
Men ingen vet, hvad fåglarne de mena;
Och kärleksvisor sjunger en hvar på sin fason,
Den falska och den sanna, de gå på samma ton,
Men ingen dör af sorgerna allena.

Jag tänkte på de dagar, de stunder utan tal,
När han och jag vi vandrade i gröna lunden sval,
Men ingen vet, hvad fagra orden mena;
Jag tänkte på de löften, de eder han mig svor,
Men ingen vet, när falskhet i gossars hjärta bor,
Och ingen dör af sorgerna allena.

Och se'n ha' dagar runnit, och se'n ha' runnit år,
Och gossars stora falskhet nu först jag rätt förstår,
Ty ingen vet, när trohet rätt de mena;
När allra mest de locka med honungssöta ord
Den allra största falskhet helt visst då blifver spord,
Men ingen dör af sorgerna allena.

»Det är allt en bra vacker visa, det där,» sade Hedda, som kommit in med en bricka, full af glas och porslin, som hon satte ifrån sig på skänken, medan hon lyssnade till visan. »Och så sann, som hon är, sedan,» fortfor hon och började sätta in kopparne i skänken. »Vet Anna, hvem som gjort henne?»

»Visan? Nej, visan har väl gjort sig själf, förstår jag. Bara sista versen har jag gjort, för det är då precis, hvad jag har genomgått,» svarade den gamla med en suck.

Hon hade aftagit sitt hvita förkläde och sina halsdukar och satt där nu i mössa och stycke med ett stort gulrandigt bomullsförkläde knutet om lifvet.

»En visa har jag ändå gjort själf,» fortfor hon, »det vill säga pastorn hjälpte mig med den, så att jag fick den att gå på rätta ton. Och så vardt hon allt liksom vackrare också — så att hon är nära på som en psalm och på slutet så trösterik så.»

»Snälla Anna, sjung den!» bad Tinnie, och Hedda instämde.

»Jag har bara sjungit den för mig själf,» svarade sångerskan, »och inte sjunger jag för hvem som helst heller, för di kanske bara skrattar åt mig.»

»Åh, aldrig!» invände Hedda med indignation, och efter några förberedande harsknningar började den gamla sin egen visa:

Jag är så trött, ack, så trött att vandra,
Men hvila aldrig ändå jag får;
Jag vet, jag är inte såsom andra,
Och därför ständigt jag går.
Det är som något i hjärtat sitter,
Ibland till plåga, ibland till tröst,
Ibland så ljufvigt som fågelkvitter,
Ibland som stormen uti mitt bröst.

Det är som något härinne gnager
Det är väl sorgernas hårda tand;
Det känns, som någonting drager, drager —
En liten kind och en liten hand —
Men tyst, så tyst! Det får aldrig nämnas
Det får ej hviskas ens ofvan jord;
När döden kommer, ju allting jämnas,
Hvad nytta gör då ett fäfängt ord?

Jag är så trött, men jag får ej stanna,
Jag måste upp och jag måste gå!
Men en gång bäddas väl stackars Anna,
För sista gången på halm och strå;
Då kommer kanske den lilla handen,
Som flydde undan beständigt här,
Och leder frigjorda, sälla anden
Dit upp, dit upp till Gud Fader kär!

Knappt hade sista tonen förklingat, förrän Anna sköt bort spolrock och nystfot, kastade det gula förklädet öfver hufvudet och började vaggas fram och tillbaka samt snyfta och gråta så våldsamt, att Tinnie, alldeles förfärad, sprang öfver förstugan in till »mamma» med den något förhastade underrättelsen, att »Sjungare-Anna håller på och dör!»

Prestfrun började söka efter flaskan med nervdroppar och skyndade, när hon funnit den, ängsligt ut i salen. Men nu var paroxysmen öfver, och den gamla satt, gråtögd och blek, men lugn, ehuru matt, åter vid sitt arbete. Dropparne hällades emellertid på en sockerbit, mottogos tacksamt och gjorde visst önskad verkan, ty efter en stund var Sjungare-Anna kry igen och föredrog med vanlig bravur sina gamla kända stycken, såsom:

Det går en jungfru uti en hage,
Till henne kommer då ung sjöman:
»Och hvarför går hon här så allena?
Gif mig ditt hjärta, som jag begär!»

Här spelade, som man ser, rimmet just ingen stor roll, men det var då mycket mera reson i visan, ty sjömannen visade sig till sist vara jungfruns »vän», som »för sju år se'n reste bort» från henne. En annan visa, som sjöngs på den mest jämmerliga ton man kan tänka sig, började så här:

Och vore jag så fattig som fågelen är,
Jag lefde dock förnöjder med vännen så kär;
Lazarus han var ju fattig allt till sin död,
Men änglar buro honom i Abrahams sköt.

I denna sång var rytmen litet osäker, men där en fot felades, fyllde Anna i med några drillar af egen komposition, och där »fötter» återigen öfverflödade, förökade hon melodien efter smak och behag.

Och så gick förmiddagen och flere dagar därtill; barnen lyssnade med oförminskad belåtenhet till samma sagor och visor, spinnrocken snurrade, väfstolen smällde, arbetet gick undan med fart, och Sjungare-Anna hade nästan svårt att packa sitt knypte och gifva sig ut på vandring igen. Men hennes gamla otålighet dref henne dock till slut bort.

Blott en gång till hörde man henne sjunga sin egen visa. Då satt hon på stranden, på en tämligen enslig plats, men en fiskare och hans dotter, som sutto i sin båt och gjorde i ordning långrefven, hörde henne och lyssnade förundrade. Ty det var en så ovanlig klang i rösten, när hon började sjunga, och stämman mattades så besynnerligt på slutet, att de sista orden nästan endast hviskades fram. De båda rodde ut och lade ut sin långref, och när de kommo till baka, satt Sjungare-Anna kvar på samma tufva, med ryggen stödd mot en hvitstammig björk, med slutna ögon och hopknäppta händer.

Men när de sågo närmare efter, så var hon död — död med de orden på läpparne:

»Dit upp, dit upp till Gud Fader kär!»

Allt i sin rätta tid.

Några ord om en riktig tidsindelning.

Man förvånas ofta, då man har tillfälle att anställa jämförelser öfver det olika arbetspensum likställda familjer kunna uppvisa. Medan en ganska respektabel portion arbete i ett hus går som en lek, kan man i ett annat knapast med mycket pustande få det nödvändigaste utfördt. Och det märkligaste är, att i det första huset behöfver man inte fjäska, allt går lugnt sin jämna gång, ingen tycks öfveranstängd, medan i det sistnämnda alla klaga öfver att ha för

mycket att göra och äro färdiga att digna under bördan. Hvilken angenäm känsla erfar man ej i det hus, där individen lugnt och tyst förrättar sitt arbete som hjulet i en stor maskin, och hur obehagligt stämnd blir man ej, där husmoderns kommandoord oafbrutet ljuda, där det slås i dörrarna och allt är oro och rörelse. Och trots all denna brådska är arbetets resultat här oftast mindre och arbetets kvalitet underordnad. När då husherrinnan i detta rike, klagande, men afundsjuk, får en inblick i ett välordnad hushåll och halft misslynt, halft vetgirig, frågar den styrande: »Hur kan ni ha det så?» måste hon alltid få det öfverraskande svaret: »Genom en riktig indelning af arbetstiden.»

Däri ligger hela hemligheten, hvars afslöjande blir till välsignelse för både stora och små. Husmodern måste icke blott lära sig indela sin egen tid, utan äfven samvetsgrannt och konsekvent genomföra det för sina barn och tjänare.

På en riktig tidsindelning är hela samhällslivet byggt och först och främst människans lif. Planen för barnens undervisning prövas och fastställes ju oftast af staten. Från och med det ögonblick barnet träder ut i lifvet och får sin plats på skolbänken inpräntar man, samtidigt med den smula lärdom, det lilla hufvudet kan mottaga, äfven något annat, nämligen begynnelsegrunderna till en riktig tidsindelning. Den lille pysen, som för första gången kommer hem från skolan, visar stolt för sin moder schemat, som han ej ens ännu kan läsa, men om hvilket han vet, att däri står upptecknad ett antal timmar, som äro bestämda till arbete, till läsning. Detta antal timmar växer, utan att själen, som småningom blifvit van vid detta arbete, känner sig nedtryckt däraf, och när mannen en dag träder ut för att ingå i ett kall, som kanske sysselsätter honom många timmar om dagen, finner han sig lätt däri; han är ju van att se sin tid indelad, jämnt arbete förefaller honom icke trötande. Oaktadt kvinnorna ha detta goda föredöme i mannens regelbundna arbete, händer det likväl ofta, att de ej henta lärdom däraf för sig själfva och för allt, som lyder under deras spira.

Hur lätt kunde ej detta gå för sig, och hur välgörande verkar ej en riktig indelning både i fysiskt och moraliskt hänseende!

Låt oss först tala om barnen. Vid sidan om schemat från skolan borde man uppsätta ett liknande inom hemmet för alla dagens timmar. Det borde börja från det ögonblick, barnen stiga upp om morgonen, och sluta med den strängt bestämda tid, då de skola gå till sängs. Hvarenda kvart borde vara samvetsgrannt öfvervägd och indelad, i det hänsyn tages både till sanitära och andliga fordringar.

Barnen böra om sommaren stiga upp kl. 6 och om vintern kl. 7, därpå ger man dem tillräcklig tid till toaletten och låter dem förstå, att det inte alls skall räknas dem till någon förtjänst, om de skynda sig, emedan kroppen ovilkorligen skall lida däraf. Öfver hufvud bör tiden för hvarje sysselsättning hvarken vara för rikt eller för knapp tillmätt, liksom man bör ge akt på, att indelningen ordentligt följes, emedan allt hastverk är upphetsande och befordrar nervositet.

När barnet är i ordning i rätt tid, kan det äfven med största smak äta sin frukost och tillryggalägga vägen till skolan lagom fort; det blir ej tvunget att skada sin mage med att hålla i sig varmt kaffe och behöfver icke springa så fort som möjligt till skolan för att hinna dit i sista minuten och sedan sitta slött af utmatning den första kvarten af lektionen.

Äfven i hemmet bör man anslå lagom tid åt barnen att förbereda sig till skolan, att lära sig sina hemlexor, att promenera, att läsa »roliga» böcker, att leka o. s. v.

Under sådana omständigheter skall barnet göra säkra framsteg, känna trefnad och finna glädje i att lära.

Och när sönerns skoltid är förbi, skola de själfva uppställa för sig en sträng tidsindelning och finna sig, på hvilken plats de än bli ställda.

Och dottrarna skola bli samvetsgrannta och pålitliga hjälpredor åt sina mödrar i hemmet, utan att därvid försumma de sköna konsterna, som under åratals kostnad så stora offer af pengar och möda, eller handarbetet, som är kvinnans tacksammaste sysselsättning. När de sedan en gång beträda tröskeln till sitt eget hem, skall det falla sig lätt för dem att äfven där anvisa hvar och en sin andel af arbetet.

Därmed komma vi till en hufvudpunkt: tidsindelningen för tjänarne. Hvarje husmodern bör ej endast ha tänkt ut tidsindelningen för de dagliga återkommande göromålen, utan måste äfven i förväg tänka på och fördela arbetet för hela

veckan. Det bör vara hennes stolthet att kunna bestrida alla de periodiskt återvändande rengöringarna med husets egna krafter, utan legd hjälp.

I en liten bok, som man ger hvarje tjänstflicka, när hon tillträder platsen, bör man inskrifva indelningen för dagen och veckan, och hvarje duk-tig, flitig tjänare skall studera den samvetsgrannt för att sätta sig in i sitt arbete. När hon sedan profvat indelningen och funnit den bra, skall hon lära sig att värdera den och glad gå till sitt arbete. Om det än nu för tiden finns många dåliga tjänare, så finnas likväl ännu många bra flickor, som stanna trogna på sin post, då de se, att det arbete, som pålägges dem, icke öfverstiger deras krafter, utan att man underlättar deras sträfvan.

I den lilla boken bör, som redan anmärkts, icke blott dagens, utan hela veckans arbeten noteras, och vi tillråda indelningen af hvarje månad i två stora arbetsperioder. I de hus, där man tvättar hemma, bör hvarannan vecka offras till tvätten och klädernas lagning, de mellanliggande dagarna åt rengöring i stor stil. Sälunda bör man anslå en dag till att piska möbler och mattor, en annan till grundlig mönstring af sängarne, en dag till att tvätta dörrar och fönster, en till att pulsa silfret, dörrlåsen och tvätta prydnadsföremål.

Naturligtvis får man icke heller glömma den alltjämt återkommande putsningen och borstningen af möblerna, och den sjätte dagen bör man slutligen underkasta små och storas garderob en grundlig granskning. På detta sätt kan arbetet aldrig sammanhopas, så att det blir en tryckande börda, och man behöfver ej bli vitne till, hur tjänarne använda de lediga timmarne för att sladdra med grannjungfrurna.

Alla dessa arbeten fordra likväl icke så lång tid, att man icke skulle kunna afstå en eller annan stund af dagen till tjänarnes fria disposition, så att de kunna få tid att laga sina kläder och ej vara tvungna att gå omkring som en skam för huset. Förebrår man dem något med afseende på klädseln, ha de alltid till hands svaret: »Vi ha ingen tid för oss själfva.»

Men om man har tilldelat dem en viss tid till egen disposition, kan man åberopa sig därpå, då de visa sig i smutsiga eller söndriga kläder.

Om man ej styr om tvätten hemma, får man ännu bättre tid till de öfriga göromålen och kan i alla riktningar fordra ett ordentligt och utmärkt arbete.

Ibland kan det väl hända, att tjänarne opponera sig mot den stränga indelningen och göra försök att fördela arbetet efter sitt eget hufvud. I sådana fall bör husmodern ej pocka på sin ofelbarhet, utan lyssna till tjänarnes invändningar, pröfva dem och behålla det bästa. Men är den indelning, husmodern själf gjort upp, den riktigaste, skall äfven hos de tjänande infinna sig en viss känsla af lugn och behag, som förmår dem att böja sig under matmoderns indelning af göromålen.

Naturligtvis bör tiden om sommaren såväl för barn som tjänare indelas annorlunda än under vintermånaderna och för alla husets medlemmar medföra ett större antal fritimmar. Liksom barnet, styrkt af sommarluft och sommarferier, återupptar vinterns arbeten med ökade krafter, skola äfven tjänarne när de med sitt herrskap återvända från landet, vara bättre beredda att utföra allt det arbete, som väntar dem i vinterkvartalen, då husmodern under sommarmånaderna hållit töm-marne mindre stramt, och deras spänstighet skall oftast hålla ut till kommande vår. Det är oför-svarligt, att så många husmödrar förbittra som-marvistelsen för sina tjänare genom att öfver-hopa dem med göromål, ja, genom att ofta neka dem att hvila ut på en afsides plats i det gröna, där de i fulla drag kunna njuta af den friska luften, som är så nödvändig för hvarje människa, hon må vara hög eller låg. Ett sådant obetänk-samt handlingssätt straffar sig själf; tjänarne bli antingen ovilliga, då de skola taga itu med vin-tergöromålen, om man ej unnat dem litet frihet under sommaren, eller också ha de ej blifvit stärkta af landluften och kunna ej fullgöra sina plikter. Båda delarne kasta skugga öfver hemmet, som lider däraf både med hänsyn till den behagliga prägel, som bör hvila öfver det hela, och till det arbete, som utföres.

Men slutligen får en husmodern icke glömma att indela sin egen tid riktigt, så att alla de kraf, lifvet ställer på en hustru, moder och husets husherrinna, måtte uppfyllas.

Hon bör bestämma den tid, hon vill använda både till allvarligt arbete och underhållande läsning, till uppsyn öfver barnen, till att represen-terata utom hemmet och — *last but not least* — den tid hon med friskt sinne och med det glada

medvetandet, att hon uppfyllt sina plikter, kan offra åt mannens förströelse. När man kommer hem från dagens arbete, bör han kunna få hvila ut i samtal med de sina och aldrig få svaret: »Förlåt, men jag har något jag måste uträtta.» Den mest otillbörliga och den mest förkastliga af all tidsindelning är den, som beröfvar honom dessa stunder af förtroligt samspråk, om hvilket han alltid förnöjd bör kunna säga: »För dessa stunder kämpar och arbetar jag gärna!»

Hvarje husmodern, som i sin indelning af dagen glömmar dessa timmar — hon må vara en aldrig så duktig matmodern — måste vi gifva det vitt-nesbördet, att hon icke förstått indela sin tid rätt.

Jenny Neumann.

Nyttillträdande abonnenter

kunna mot insändande af 40 öre i frimärken erhålla Iduns julnummer med porträtt af tidningens redaktör och nitton af de mest framstående kvinnliga och manliga medarbetarne. Numret innehåller dessutom 20 sidor intressant och omväxlande text samt torde i detta afseende vara den rikhaltigaste jultidning, som någonsin utkommit.

Föräldrar och barn.

Små verklighetsbilder, samlade af Lola.

»Kom, låt mig fläta ditt hår, jag kan inte med de där lockarne.» — »Nej, nej, mamma, flätor äro inte vackra; låt mig behålla lockarne!» — »Visst inte, du skall ha flätor.» Modern slätar ut håret; barnet gråter öfver sina lockar — och modern löser åter upp flätorna och lockar barnets hår.

* * *

Louise lät sina saker slängas rundt omkring. På måndagen lågo söndagskläderna på soffa och stolar. »Barn då, du är för oordentlig! Hvert skall det ta vägen med dig?» Och medan modern talar på så sätt, samlar hon ihop Louises kläder och hänger in dem i skåpet.

* * *

Ett barn skar sig i fingret. »Åh, stackars liten,» ropade modern. Och medan hon söker förbinda såret, fortsätter hon med sin verklagan. »Hvad skall farmor säga?» — »Gör det mera ondt?» — »Åh, min lilla stackare!» — »Sitt bara stilla, så går Maria efter en kaka åt dig.»

* * *

Ett annat barn föll och slog sig ett hål i hufvudet. Barnet grät, men modern förstod att beherska sig. Hon tvättade såret och förband det. Medan barnet ännu skrek, var modern lugn och kysste det blott. Då barnet blef lugnare, sade hon: »Se, så vackert solen skiner! Så snart jag är i ordning, skola vi gå och se, om det finnes några mogna smultron. Minns du, hvar vi hittade så stora smultron sist. Men i dag gå vi en annan väg, som är vackrare.» — Barnet glömde smärtorna och såret. — Och när det åter skulle förbindas, väntade modern till ett glädt ögonblick, berättade något intressant, och allt var i ordning i en handvändning.

* * *

Två barn kifvades. »Var' snälla och gnab-bas inte, barn! Man skall alltid tala vänligt till hvarandra och vara tillmötesgående,» förmanade modern. — Fadern kom. »Hvar är tidningen, som jag lade här på bordet i

morse?» — »Det är inte godt att veta, hvart den har tagit vägen.» — »Du måste ändå ha sett den, då du dukade af.» — »Då finge jag minsann göra, om jag skulle hålla reda på, hvart allting tar vägen!» — »Ja, men nu vill jag ha den; laga, att du får reda på den.» — »Sök den själf, om du vill ha den.» — Modern flyttade sin stol, fadern gick och slog dörren hårdt i lås.

Barnen, som skulle tala vänligt och vara tillmötesgående, sågo och hörde det.

* * *

Fru N. gick och gällde för att vara en god kristen och en god mor. Hon var verkligen noggrann med att barnen skulle vara vänliga och godhjärtade och förlåtande mot sina ovänner. — Så hade barnen en dag lekt med farbroderns barn, muntert och gladt. Då de kommo hem, berättade de för modern, hur trefligt de hade haft tillsammans. Men i stället för att glädja sig, sade modern: »Hvarför leka ni med farbror Gustafs barn? Ni borde inte alls hållas med dem. Ha ni glömt, att pappa ligger i process med deras far om arvet efter onkel Hans?»

* * *

En söndags morgon läste en mor en betraktelse öfver kärlek och uppoffring. »Inte sannt, ni vilja ju alltid älska hvarandra, men ej blott hvarandra inbördes; ni skola också älska grannarnes barn och alla människor. Inte sannt, ni vilja ju gärna hjälpa och glädja andra?» — »Ja, snälla mamma; i dag är det Julie B:s födelsedag, och så ge vi henne en af våra söta kaniner, så blir hon så glad.» — »Edra kaniner? Nej, ge henne hellre er bilderbok, den bry ni er ju ändå inte längre om!»

* * *

Lilla Nina hade bedragit föräldrarna. Bedrägeriet blef upptäckt, men barnet nekade hårdnackadt till allt. »Denna gång skall hon inte slippa undan på så sätt,» sade föräldrarna, och de beslöto att stänga in barnet på soppa, vatten och bröd, till dess det tillstod sin förseelse. Halfannan dag gick; så kunde modern inte längre kufva sitt svaga hjärta, och barnet släpptes ut under bannor och förmaningar. — Senare sade Nina till en väninna: »Åh, jag visste nog, att mamma snart skulle släppa ut mig.»

Det dröjde inte länge, förr än modern åter beklagade sig öfver sin vanartige dotter.

* * *

»Min Elisabet är förfärligt slarfvig, hon låter allting ligga, glömmar allt,» klagade en mor för barnets lärare. »Jag har gjort mig mycket besvär för att vänja barnet af med sina fel, men förgäfves! Jag ber er ha ett godt öga på henne, ty på det här viset kan det inte fortvara. Mitt barn måste förändra sig.» — »Jag skall göra, hvad jag kan,» svarade läraren. Några dagar därefter kom barnet till skolan utan sin skrifbok. »Hvar är boken?» frågade läraren. »Gå hem och hemta den.» Barnet gick, men kom ej tillbaka, och då läraren lät fråga, hvart barnet blef af, svarade modern, att hon ej »nändes sända barnet i skolan för andra gången i det dåliga vädret.»

Märta Petrini.

Vi meddela här för dem af våra läsarinor, som med intresse följa företeelserna inom vår musikvärld, porträtt af den unga debutant, som i dagarna med så mycken framgång å vår operascen kreerat Lakmés roll.

Fröken Petrini är född i Falun 1867. Redan som barn visade hon det lifligaste intresse för sång och musik och fick vid 16 års ålder börja taga sånglektioner. Året därpå inträdde hon vid härvarande musikkonservatorium, där hon stannade i fyra år. Sedan dess har hon under två års tid idkat allvarliga och grundliga studier för den berömda sångläraren professor Bax i Paris, i hvilken stad hon äfven uppträdde på flere matinéer och soaréer samt skördade lifligt bifall. Lakmés parti har kompositören själf till största delen genomgått med henne. Rörande hennes debut i detta parti hänvisa vi till annat ställe i tidningen.

»Min dotter».

Grotesk af John Johnson.

Min hederlige och lärde vän Agaton R., ett mönster för redbarhet, *sanningskärlek* och goda seder, är pappa till den här historien, hvilket jag förutskickar som en lämplig inledning, emedan jag ansett en sådan behöflig. Nu till saken! Min vän berättade:

För några år se'n tillbringade jag sommarferierna i det lilla naturskönt belägna X-köping, där jag, tillsammans med ett förut för mig obekant ungt folk, hyrde en liten kåk med trädgårdstappa. Mitt värdfolk, hvilket, liksom jag, var fullkomligt främmande för omgifningen, egde ett litet barn, för hvars skull »sommarnöjet» egentligen blifvit hyrdt. Mannen, hindrad af sin tjänstgöring i Stockholm, helsade endast på sin familj om söndagarna; hela den öfriga delen af veckan måste jag ensam representera det maskulina könet i vår lilla koloni.

I början egnade jag icke barnet den ringaste uppmärksamhet, ty det var ju icke mitt, och jag visste ej ens, af hvad kön det var, då detta omöjligt kunde spåras af dess yttre, hvilket på afstånd endast tedde sig som en kolossal puppa. Vid närmare granskning stack ett flints kalligt, aflängt hufvud fram ur förpuppningen, i hvilket två små ögon, liknande ett par korinter i en hvetebull, inpassats en smula på sned. Under »korinternas» framstack en diminutiv liten utväxt, som en knöl på en potatis, och under denna knöl lyste en rosenröd sugrörsmynning. Så fanns ytterligare, på hvar sin sida om det lilla skal-lota hufvudet, ett par utstående, skära, genomskinliga, litet tillskrinklade skinnlappar af ett dessertskedblads storlek, hvilka tjänstgjorde som de synliga organen för hörseln.

Jag hade alldeles apropos gjort dessa iakttagelser på nära håll å den lilla varelsen, hvilken jag, under det modern för en stund aflägsnat sig, måste hjälpa

till rätta och placera i en naturlig ställning å gräsmattan, sedan jag ögonblicket förut blifvit vittne till en öfverhalning, som den lilla gjort.

Under det jag pysslade med att bygga en slags mur kring barnet af några i hast anskaffade lösa stenar, ankom modern.

»Att frun vågar lemna den lilla ensam så här, är det inte riskabelt?» frågade jag.

»Åhnej, jag är ju ej så långt borta! Och, för resten, lillan är så snäll. Är inte sockergrynet mitt så 'tnält, tå tnält', jollrade den lyckliga modern.

Den lilla svarade med att ge ifrån sig en liten grymtning ur sugrörsmynningen, hvarefter denna hastigt smalnade af från en röd prick till ett rött streck i det lilla ansigtet.

»Ja så, krataj hon, pi-ip, sa' mamma!» fortfor modern och kittlade puppan. Därefter återtog hon, vänd till mig, med något obeskrifligt öfverförtjust i blick och ton: »Är hon inte rysligt söt?»

»Åhjo, ganska mycket, hon påminner frappant om en buddhaistisk husgud,» svarade jag.

Liknelsen måtte ej ha varit träffande, ty i stället för ett erkännande fick jag en mildt förebrående blick till svar. Det intresse, jag visat den lilla, hade emellertid till följd, att modern, så ofta hon i något ärende behöfde aflägsna sig, bad mig ha ett öga på henne.

I början gick allt bra, när min värdinna ej dröjde ute allt för många minuter. Visade den lilla då tecken till oro, fann jag alltid på något sätt att lugna henne. Ibland fick hon något oskadligt att suga på, såsom en marmorbreffpress eller en obegagnad och för sitt ändamål opraktisk rakstrigel, som jag en gång fått i julklapp, eller och placerade jag barnet i dess korgvagn, agerade själf häst och drog den lilla kring trädgården, under det grannarna i fönstren rundt omkring åsågo uppträdet med samma intresse, som om de suttit på en cirkus.

En gång, under en dylik cirkusrepresentation, trädde breffbäraren in på gården och lemnade mig ett bref.

»Hvad ser jag, doktorn har familj, och jag som trott, att doktorn var ungtkarl,» sade han.

»Det är alldeles riktigt, jag är också ungtkarl, gudskelof,» svarade jag.

»Jaså, hm, nåja, ursäkt, det ligger ju intet ondt i att — att en ungtkarl är barnkär, ville jag säga,» återtog karlen och gick.

Från denna stund lade jag märke till, att jag, så fort jag gick ut på gatan, genast blef föremål för en viss obehaglig uppmärksamhet från stadsbornas sida. I ansiktet tycktes man betrakta mig med en slags ömkan, men när jag vände ryggen till, hörde jag allt som oftast fnissningar bakom mig.

Jag grubblade förgäfves öfver orsakerna till detta uppförande och gick ständigt i nervös oro, att något var i olag i min toalett, när jag visade mig ute, att mina byxhångslen dinglade kring mina ben eller något i den stilen. Snart kom jag dock på det klara med rätta sammanhanget.

En vacker dag hade min värdinna åter gått ut i staden i ett ärende och, utan att ens be mig om tillåtelse därtill, kastat sitt barn i armarna på mig.

Ty när jag, efter att själf ha varit ute i trädgården några ögonblick, kom in till mig, satt ungen midt på golvet i mitt rum, hvaremot allt sökande efter modern var lönlös möda. Under de första minuterna var flickan lugn, men så började hon visa åtskilliga symptom till dåligt lynne, som oroade mig. Jag genogick raskt hela programmet af förströelser för att åter bringa den lillas humör i jämvikt, men förgäfves. Rakstrigeln och marmorbreffpressen voro nu lika litet i smaken som allt annat, som förut intresserat. Efter endast fem minuters förlopp var jag ett rof för den ytterligaste förtvifan.

Den lilla, som börjat med en stilla kvidan, hvilken dock hastigt öfvergick i våldsam gråt, grät icke längre. Gråten hade stegrats till vilda tjut, som om en lössläppt orkan spelat i ett orgelverk. En kör af tusen krokodiler, hvilka djur ju gjort sig kända för att kunna härma barnskrik, skulle icke ha åstadkommit en sådan musik, som denna solögök till människobarn, hvars högsta falsettoner lågo hela oktaver öfver det ljud, som en osmord port brukar frambringa, när han öppnas så försigtigt, att ingen skall höra det.

När alla medel att bringa barnet till tystnad användts och jag slutligen under en hel kvart galopperat mig trött i trädgården, sedan jag lagt barnet i dess vagn och själf spånt mig för som häst, fick jag en idé.

I min nöd beslöt jag att ögonblickligen ge mig ut på spaning efter modern och under tiden låta ungen skrika. Men i vagnen kunde flickan ej ligga, emedan hon, lemnad uten tillsyn, lätt kunde krafla sig ur åkdonet och slå ihjäl sig. På gräsmattan vågade jag ej heller lägga henne, emedan hon där lätt kunde krypa sin väg under min bortvaro.

Åh, jag fick ånyo en i mitt tycke god idé.

I trädgården fanns en alnsdjup brunn, som nu midt i sommaren stod torr som en ugn, och i denna svala och säkra fristad beslöt jag att förvara barnet, till dess jag lyckades få fatt på modern, som nog icke kunde vara långt borta. Och då jag visste, att barn skrika, till dess de tröttna eller somna, flyttade jag i största hast den gallskrikande barnungen och dess bädd ur vagnen och ner i brunnen, hvarefter jag åter lade brunnslocket öfver öppningen. Jag hade icke väl hunnit fullborda dessa mina arrangemang, förrän jag såg ett fönster öppnas i ett af husen midt öfver gatan och hörde en gäll fruntimmersröst gasta, som om elden varit lös:

»Naturlige far och vidunder i människohamn, tänker ni mörda ert oskyldiga barn?»

Innan jag hann sansa mig, hade en folkhop samlat å gatan och inträngt till mig i trädgården. Och i nästa ögonblick arnlände äfven en poliskonstapel, inför hvilken jag ånyo anklagades som »naturlig far» och »spenabarnsmördare». Flere bland grannfruarna, som skyndat till och från sina fönster åsatt, hvad jag haft för händer, anklagade och dömde mig ohörd.

Jag protesterade mot att bli tagen för en barnamördare och lyfte af brunnslocket för den nyfikna massan. Och där låg den lilla, frisk och kry på sina kuddar, och — log, hvilket något tycktes lugna de närvarande.

Den af dem, som först slagit larm, vände sig dock i nästa ögonblick till mig och sade:

»Min herre! Jag ser nu, att ni inte haft för afsikt att döda ert barn, men hur kunde ni komma på den vilda idén att stoppa ner den lilla Guds ängeln i brunnen? Hvad har ni för ett fadershjärta?»

»Mitt herrskap», svarade jag. »Jag hyser alls inga faderskänslor gent emot detta barn, som inte är mitt, som jag fått mig påtvingadt af ödet, och som nyss skrek värre än en gardist, som ropar: i gevär!»

»Men brefbäraren kan vittna, att barnet är ert», återtog min åklagerska.

»Hela stån vet det, så att det tjänar ej till att neka!» inföll nu en annan af de ärade damerna.

Jag böjde mig för en så stor majoritetens utslag i målet.

Men redan följande dag lemnade jag det lilla samhället och har sedan dess hvarken återsett detta eller — min dotter.

Teater och musik.

Kungl. operan har nu flere aftnar gifvit den hos oss nya operan »Lakmé» af Leo Delibes och hvarje gång för fullsatt salong. Och det rikliga, stundom stormande bifall, som kommit densamma till del, torde kunna tillskrivas såväl operan själf som utförandet. Libretton är visserligen något tunn och förete föga handling, men höjer sig dock på åtskilliga ställen till verklig poesi och bildar här ett tackamt underlag för musiken. Hvad denna senare för öfrigt beträffar, har operan att uppvisa flere verkliga godbitar af melodisk fägring och ypperlig instrumentation. Särskildt torde andra akten få anses som den mest lyckade härutinnan. Men äfven i första och tredje akten finner man utsökt vackra melodier och målande poetisk instrumentering.

Största intresset fäster sig naturligtvis vid de båda hufvudpartierna, Lakmé och Gerald. Dessa äro ock af kompositören synnerligen omsorgsfullt utarbetade och förfela ej att verka anslående med sina båda vackra och stundom originella melodier. Att åtskilliga reminiscenser från andra operor förekomma är nog sant, men torde numera vara svårt alldeles undvika.

Utförandet är nästan allt igenom synnerligen förträffligt. Särskildt gäller detta innehafvarne af de trenne hufvudrollerna: Lakmé, Gerald och Nilakantha — fröken Petrini samt hrr Ödmann och Lundqvist. De öfriga äro ju ock endast fyllnadspartier.

Mer än vanligt glädjande är det att få bevista en så allt igenom lofvande och lycklig debut som fröken Petrini. Begåfvad med en ovanligt hög, om ock ej så stark sopranstämma (klart och fulltonigt tagande trestrukna e), väl skolad och säker i tonbildningen torde hon, helst som hon härmed förenar ett synnerligen intagande yttre, god och naturlig plastik, få anses hafva gjort en af de mest lyckade debuter, som under det senaste decenniet förekommit. Också måste det lifliga bifall, som i dessa dagar egnats henne af såväl publik som kritik, betraktas som fullt välförtjänt. Fröken P. är ännu ung och befinner sig ännu i utveckling. Men hvad hon redan presterat talar högt

för. att k. operan vid sig bör binda en så lofvande förmåga.

Att hr Ödmann i Gerald's för honom väl ligande parti och i sin engelska officersuniform skulle taga damerna med storm kunde man på förhand förutse. Så frenetiska bifallsyttringar och ifriga näsduksviftningar, som dessa aftnar från damernas sida kommit honom till del, torde vara tämligen sällsynta. Men äfven den manliga delen af publiken egnar honom nog ock sin hyllning, och han är det äfven värd, särskildt om han i någon mån modererar tonansatsernas häftighet. På det hela taget klingar emellertid nu som alltid hans stämma skön och väljudande.

Hr Lundqvist utför Nilakanthas, den brahmaniske prestens parti med denna nobla värdighet i sång och spel, som hos honom aldrig förnekar sig. De öfriga fyllde ock i allo väl sina uppgifter, särskildt förtjänar fru Edling (slafvinnan) loford för sitt delikata utförande af understämman i första aktens duett med Lakmé.

Orkestern sköter sin sak ypperligt under hr Hennebergs ledning. På uppsättningen är ingenting sparadt. Dräkter och dekorationer äro nya och synnerligen praktfulla. Och åt inöfningen af baletterna har hr Sjöblom synbarligen egnat den största omsorg.

Ingen musik- eller operavän bör försumma att se »Lakmé».

K. dramatiska teaterns nästa nyhet blir »På nåd och onåd», öfvers. från italienskan.

Vasateatern gifver onsdagen den 22 dennes för första gången Sullivans melodiosa operett »Mikadon», hvilken öfverallt i utlandet haft den mest lysande framgång.

Den 21 jan.

En ouppgjord räkning.

Af Sune Folkeson.

(Forts. och slut.)

De nya bref, hon läste, upplyste henne visst ej därom, men de voro så nedstämda alla, så tryckta — — — — — »du klagar öfver, att jag ej skrifer? Jag orkar ej, mor. Jag har det för svårt. Men kommer jag bara öfver dessa dåliga konjunkturer, så skall det väl bli bättre»

Hon såg på daton, det var ungefär samma tid, som hon begärt den lilla ponnyvagnen af Johan. Men det var väl blott en tillfällighet? — — — — —

»Jag är inte lycklig, påstår du? Ack hvad ni äro er lika, ni mödrar; åt edra söner är ingenting godt nog, om de än äro aldrig så vanliga.» — — — — —

»plåga mig inte med bjudningar, mor. Jag låter Märtha gå ensam. Jag kan ej vara ifrån skrifbordet just nu — — — dessutom är jag en för klumpig konsol till en så fin statyett.» — — — — —

»hennes sätt emot herrar är oklanderligt, det vet du ju, och jag vill inte höra något skvaller om henne, det säger jag ifrån» — — — — —

Hon började tänka efter — — — — — Hvarför hade han inte varit lycklig? Och ändå visste hon, att hon inte sagt ett enda häftigt ord, aldrig sårat honom, aldrig visat nycker; det hade modern alltid sagt henne vara så tarfligt. Men då — — — ? Nej, det var något annat. En oro började bränna henne — — — och så återtog hon läsningen. Det skulle väl stå något, som upplyste henne?

Affärstrasslet blef större, bekymren mera tryckande, och slutligen kom hon fram till sanningen; Johan hade åtagit sig reda upp hennes fars dåliga affärer. Ett litet bref af fadern föll ur bland de andra; det var da-

teradt strax efter bröllopet, innehöll en begäran om en borgen för ett större lån. Hon rodnade djupt, som om hon fått ett slag i ansiktet. Fadern hade ju sålt henne, hade bedragit Johan! Hade räknat på, att dennes blyghet och kärlek skulle göra honom mindre klarsynt. — — — — —

Hon var stolt, med den ömtåliga stoltheten hos en fin race. Förödmjukelsen var brännande; de, aristokraterna, hade varit tarfliga och lumpna, och han, han — — — — — hjärtat lyfte sig jublande — — — han hade varit storsint! Men de sorgsna brefven blefvo flere, flere, och nu sargade hvart och ett ord henne. Hon mindes hvarje fåfångans kraf, hvarje oförnuftig bön, med hvilka hon ökat den långa skuldsedel, fadern hade till mannen. Hon läste, hur han kämpade och arbetade, huru han drog in på allt, som rörde honom själf — — — hon fick veta det genom moderns förebräelser och böner att spara sig. Ty hon fann också bref från denna, hennes hufvudfiende, som ensam haft Johans förtroende, stått vid hans sida i onda som goda dagar, med sin kärlek uppehållit, med sitt förtroende uppmuntrat, med sin ömhet afvärijt så många slag som möjligt. Och till det sista hade modern egt hans hjärta — egt samma oföränderliga kärlek.

Och under hela den tiden hade hon lefvat som en främling i eget hem, låtit först mannens kärlek lik en rik ström välla vid sidan af hennes hjärta, utan att någonsin nå dit in, och när sedan bekymren kommo, hade hon intet annat gjort än ökat dem med sin fåfånga och sitt oförstånd. — — — — — hon tog upp ett sista bref, det var skrifvet fjorton dagar före hans död: — — — — — »tack för du skref på borgensförbindelsen, den räddar mig denna gång. Men begär ej, att jag skall tala med Märtha om allt detta. Draga henne med in i dessa bekymmer? Nej, lilla mamma! Skulle också hennes leende dö bort, hvad skulle jag sedan lefva af?» — — — — —

Hon gömde ansiktet i händerna. Skammen, ångern, förtviflan höllo på att kväfva henne. Hon kunde ingenting försona, ingen smärta lindra mer. Allt var för sent, för hela lifvet för sent. Där stod hon med sin tunga skuldebörda, som aldrig skulle lyftas af, med sin ouppgjorda räkning, som aldrig skulle öfverkoras.

Hon hade rest sig upp, alla brefven föllo ned, på golvet, öfver kåsösen. Likblek stödde hon sig mot den klumpiga chiffoniern, som så länge åt henne gömt en underbar gåfva: det stora, rika hjärta — som hon ej förstätt. Dörren öppnades i detsamma.

»Nu är jag färdig att gå på posten, frun, kan jag få räkningen?»

Hon lyfte långsamt upp det tunga, värkande hufvudet. »Hvilken räkning? Jaså, jag minns. Nej, jag hittade inte den — — — — — men jag skall söka bättre, käraste Karolina.»

Karolina stängde dörren fundersamt — »käraste Karolina», det har jag inte hört se'n »salig herrn» dog. Men du min gud, så blek hon var. Kan hon ha sett »salig herrn» mån tro? Nej, jag är rent galen, det är ju midt på middagen. Fast chiffoniern stod öppen i alla fall — — — — — är det inte det jag sagt? Den chiffoniern, den stod där ackurat som hennes samvete — — — och när vår herre lät det tala, så — — — — — En kvidan, låg och hjärtslitande, gled öfver de bleka läp-

N:r 379. Huru beredes danskt bröd? Jag menar det bröd som hos danskarne ersätter vårt sura bröd?
E. A.

N:r 380. Hur skall man behandla en ny järngryta för att få bort svårheten och järnsmaken?
Kajsa.

N:r 381. Undertecknad, 22-årig landsortsbo, hvars uppfostran blifvit i högsta grad försummad, men som gärna vill hafva reda på litet af hvarje och är bosatt riktigt på landet, så att tillgång på lärare ej finnes, frågar Iduns »lärda» läsarinna, om man kan hoppas att bli litet förständigare under ensam läsning och hvika böcker i så fall böra användas.
Regina.

N:r 382. Undert. eger en fyra år gammal papegoja, hona, grön med gult bröst. Den kan endast säga »pappa» och skrattar. Är det hopp om att kunna lära den tala, och på hvad sätt bör det gå till?
En.

N:r 382. Hvad användes för materiel till glödrättning; hvar får det köpas, och hvad kostar det?
Poverina.

N:r 383. Följa några förmåner af att vara medlem af Kvinnoklubben, och huru skall man vinna inträde?
Poverina.

N:r 384. Ville någon af Iduns ärade läsarinna ge upplysning om hvar verkligt crème-färgadt bomullsgarn, i likhet med de till salu crème-färgade gardinerna i butikerna, fins att få?
Ella.

N:r 385. Synnerligen tacksam, om någon erfaren ville säga mig, på hvad sätt s. k. syndetikon (flytar de fisklim) beredes.
Sparsam.

N:r 386. Kan någon af Iduns ärade läsarinna säga mig, på hvad sätt goda maränger tillagas, så att de lyckas väl. Blevde därför mycket tacksam.
Noggrann husmor.

N:r 387. Skulle af Iduns många praktiska husmodrar någon vilja säga mig, hur man varaktigast och bäst skall färga mattgarn som är spunnet af nöthår och blånor tillsammans? Onskas om möjligt uti rött, brunt, blått och grönt.
Wilhelmina.

N:r 388. Hvad skall man använda för att få ett parkettgolf blankt och fritt från fläckar? Är terpentin bra? Snart svar emotets tack-samt af
M. M.

N:r 389. a) Finnes något oskadligt medel för armsvevt? Är Emil Nordströms »Äkta fotpulver» bra här för, och är armsvevt förligt att borttaga? b) Anvisning på något tandmedel, som gör tänderna hvita. c) Hvilken sorts tvål anses för hyn fördelaktigast? d) Något enkelt sätt att tvätta handskarne »Gants de Suède»?
Lisbet.

N:r 390. Kan någon af Iduns ärade läsare eller läsarinna säga mig, om det är möjligt att älska och förakta samma person?
Bonheur.

N:r 391. På hvad sätt skall man få vacker och behaglig böjning på fingrarna vid piano-spelning? Bör man sitta på någon högre stol, då man spelar, än annars?
G-n.

N:r 392. Vill någon af Iduns läsarinna vara god och gifva en fru, boende i Vaastaden, anvisning på en god och ej så dyrbar skola för en liten sexårig nybörjare?
Effa.

Svar.

N:r 241 och 286. Vid pressning af ömtåligare växter har jag gjort den iakttagelsen, att färgen bibehålles, ifall de läggas emellan hvitt läskpapper, som i sin ordning lägges emellan 6 å 8 ark torrt gräppapper. Efter en å två dagars förlopp har gräppapperet insupit fuktighet, så att det måste utbytas mot torrt sådant (helst förut torkadt i en ugn), hvar vid växten vid de första ombytena ej rubbas från det hvita papperet; ombytet förnyas hvar eller hvarannan dag. Vid konservering af blå blommor är det fördelaktigt att vid ombytet använda varmt gräppapper, på hvita blommor kan värme utöfva en menlig inverkan, och vid konservering af röda blommor måste en hög temperatur på det sorgfälligaste undvikas.
Botanist.

N:r 295. 3 rum & kök i Stkhlm, icke centralt belägna och 3 å 4 tr. upp kosta 500 kr., lefnadsomkostnaderna för 4 personer stiga till omkr 2,500 kr. pr år; och ville jag varna för bosättning i hufvudstaden, där nästan allt ställer sig dyrare än i landsorten, oafsedt den osunda luft, man härstades får hålla till godo med. Barnen måste man och största delen af dagen hålla instängda, då man däremot i landsorten kan hafva dem mycket mer ute i det fria. Man blir äfven i Stkhlm, som i alla stora städer, isolerad, ingen deltagar, ingen hjälper en med tunga bördor — det är som lefde man ett slags ökenlif midt bland de jäktande, larmande människorna.
En myligen till Stkhlm inflyttad yng enkla.

N:r 304. Rättor fördrivas genom att stoppa en tjuvad trasa i rättihålet. Små rättor sky dock bäst, om man har katt i huset.
Adliu.

N:r 305. Hornspån finnes hos en del fröhandlare, exempelvis »Stockholms Fröhandel» och Göteborgs trädgårdsförening. — S. k. foderbenmjöl eller ångprepareradt benmjöl är bäst.
Wiolu.

N:r 310. Hilda Gustafsson-Winborg, Ana & Karlslund, sänder med nöje fullständiga mönster till s. k. reformdräkt, om Tekla uppger sin adress.

N:r 322. Trefliga och billiga köksgårdiner göras af oblekt domestik, kantade med rött bomullstulls. Jag har sådana långgardiner med en halvkvarter bred kant, och de taga sig mycket bra ut.
Adliu.

N:r 330. Om »gammal prenumerant» vill uppge namn och adress i bref till »Husmoder, poste restante, Stockholms», kan hon erhålla svar på sin fråga m. fl. upplysningar i saken.
C.

[1419] Ack, kära pappa, låt mig få, Om du har råd, en trea, Jag ville, kan du väl förstå, Så gerna ha Linnea. (G. 10985)

För barnen!

LINNEA

Tidning för barn och ungdom,
utgifven af Erik Wallin.

Medarbetare: Lea, Ave, Math. Langlet, »—ster»,
m. fl. — Rikt illustrerad af Jenny Nyström-
Stoopendaal och andra.

Roande och instruktiv läsning!

Spörrande pristäflingar!

Tankeskärpande uppgifter!

Helt år tre kronor.

Ur pressens omdömen:

»Man kan icke tänka sig en bättre lektyr för barn än denna.»
Jämtl.-P.n.

»Linnea, den lilla vackra och läsvärda barntidningen, vilja vi på det varmaste förorda som ett af de värdefullaste alster af detta slag.»
Arvika Tidn.

Profnummer gratis, om adress insändes till
Linneas Expedition, Vadstena.

N:r 337. »Isis Unveiled» äro ännu ej öfversatt till svenska. Om ni är intresserad i teosofisk riktning gör ni klokast vända eder till Teosofiska samlundets skrifter. Ni kan däri finna svar på lifvets viktigaste frågor, om ni
(Forts. å följ. sida.)

En an språklös 25-årig prest-dotter önskar plats i ett mindre hem för att biträda med husgöromål. Små pretentioner. Svar torde godhetsfullt sändas till E. L., Lerbäck.
(G. 278) [1422]

En flicka af god familj, önskar komma i en ämbets- eller tjänstemannafamilj, för att biträda med renskrifning och om tiden tillåter, äfven vara behjälplig med sömnad. God handstil. Svar till »Skriftbiträde», Kristianstad p. r.
[1425]

En ung, enkel flicka af god fam., som innehaft plats i skola, önskar snarast komma i fam. helst i trakten af Stockholm för att läsa och spela med yngre barn.
Betyg och referenser sänd. på begäran. Svar till H., Iduns byrå.

Plats sökes af ett medelålders fruntimmer af god familj vare sig som lärarinna, värdinna eller som sällskap nu genast eller till våren. Vidare upplysningar lemnas af Svenska Främlingsbyrå, Klara v. Kyrkog. 3 B
[1394]

A young English lady is prepared to give instruction in English reading & conversation. Moderate terms. Adress Miss Isabel Derby, of London, Iduns byrå.
[1881]

DIVERSE.

Doktor
Johannes Schmidt,
10 Wallingatan 10
nedre botten.

OBS. Ändrad bostad. OBS.

Mottagningstider:
kl. 10—11 f. m. och 2—4 e. m.
Helgdagar endast sjukbud.

Fullständig sjukgymnastik efter Kellgrens metod, så väl manuel behandling som rörelsegymnastik.

Äfven massage och hypnotisk behandling.

Tre-årig assistent hos Direktor Kellgren i London biträder vid gymnastiken.
Tider: för Herrar kl. 9—11 f. m. samt kl. 3—5 e. m.
för Damer kl. 12—3.
[1433]

Annonser.

Annonspri: 25 öre pr petitrad (= 10 stafvelser)
Ingen annons införes under 1 kr.

LEDIGA PLATSER.

En bildad, anspråklös flicka önskas af en svensk familj i Madrid som sällskap att tillse två barn om fyra och sex år samt gå frun tillhanda. Den sökande bör känna franska, emedan somrarna tillbringas vid fransk badort. Med fotografi bifogadt svar om pretentioner etc. ställes till »Consulat de Suède et Norvige, Madrid».
[1438]

Skicklig modist

kan erhålla plats i en 40-årig modeaffär om betyg, referenser och fotografi ofördrojligen insändas till »C. G.», Vexjö.
[1420] (G. 10840)

För en praktisk och bildad flicka med godt och glad lynne är plats ledig i mars på större egendom. Den sökande bör vara fullt kunnig i sömnad och villig att biträda och hafva öfersikt af värden af tvänne barn och dessutom biträda såsom fin kammarjungfru. Svar åtföljt af fotografi sändas till »Barnkär», Forsheda P. r.
[1431] (G. 10719)

PLATSSÖKANDE.

Modister!

En 18 års flicka med godt sätt och fallenhet för Modeaffär söker en plats, där grundlig undervisning i yrket kan erhållas.

Sökanden är villig att till en början betala för sig. Svar sändes till »H. D.», adr. S. Gumælii annonsbyrå, Stockholm f. v. b.
(G. 10924) [1421]

Doktor A. Afzelius

Lilla Vattugatan 24, 9—10 och 2—3.
Mag- och hudsjukdomar.
[1341]

Doktor Carl Flensburg

33 Drottninggatan 33.
Hvardagar 1/23—1/24. Helgdagar 10—11.
Behandlar företrädesvis Barnsjukdomar.
[1343]

Doktor Per Johansson

Biddargatan 2.
Mottagn. kl. 9—10 f. m. och 2—3 e. m.

Panorama international,

Hamngatan 18 B, 1 tr. upp.
(bredvid Svea-Salen)
Denna vecka:
2:dra Serien: Pyrenéerna.
Nästa vecka:
1:sta Serien: Södra Frankrike.
Entré 30 öre, barn 20 öre.
Abonnementskort, gällande för 8 besök, kr. 1: 75, barn 1: 20.
Öppet alla dagar från kl. 10—10.
Hvarje söndag nytt program.
[1357]

Har ni glömt

att prenumerera på Trumf ännu?! I så fall bör Ni strax prenumerera på Trumf, som läses af 100,000-tals belätna läsarinna och läsare ur alla samhällsklasser. Att detta är sanning visas bäst däraf, att Trumf redan nu har omkring dubbelt så många prenumeranter som i fjol.

Trumf, Sveriges billigaste tidning, kostar, med postarvodet, 90 öre, och intresserar Trumfs gedigna, omvexlande innehåll en hvar, gammal och ung, kvinna och man. 52 nummer för 90 öre! Låt talet om svenskarnas tröghet och brist på företagsamhet komma på skam, därigenom att Ni strax — hellre i dag än i morgon! — prenumererar. Först sedan ni det gjort, först då har Ni rättighet att vara obarmhertig mot en hvar bland Edra väninnor och vänner, ifall de ännu ej blifvit färdiga att å närmaste postanstalt prenumerera på

T-r-u-m-f.

(G. 10809) [1427]

Etui- & Portföljfabrik.

Specialaffär

för alla slags monteringar.

[1432]

OTTO GILLBERG

Telefon
4970.36 & 38
Hamngatan
STOCKHOLM.

Finaste monteringsaffär.

Svensk tillverkning.

Goda varor. Billigt pris. Ferm expedition.

Sophia-Hemmet

Se den större annonsen i nr 3 för i år.
[1434]

Sparsamma Fruar.

Härmed tillkännagives, att jag efter min moder Fru B. Sundemans fränfalle öfvertagit den Ylleaffär, hon bedref i nr 11 Artillerigatan. Ull och gammalt ylle mottages hädanefter till spånad. Väfnings af tyger, schalar, filter m. m. hvarje dag i Klara Norra Kyrkogata 12, 1 tr. Hvar och en får sitt ylle tillbaka i form af garn.

OBS. Blott ett halft kilo ull till hvarje kilo gammalt ylle!

Hildur Andersson,
född Sundeman.

Telefon 794. [1361]

CARL WARMUTH,

Christiania,

Kungl. Hofmusikhandlare.

På mitt förlag utkommet och är att tillgå hos alla Bok- & Musikhandlare:

Agathe Gröndahl

Album Pianoværker,
innehållande11 Favoritkompositioner
kr. 3: 00.

Agathe Gröndahl

Album Sångværker,

6 Favoritsånger, m. piano
kr. 2: 00,

med original- och öfversatt engelsk text.

☛ Mot direkt insändande af beloppet tillsändas häftena franko pr post. [1401]

Ett tillfälle att köpa så billigt

återkommer aldrig.

30,000 meter 1:ma Halfylle Flanell som kostat grå 70 öre, röd 88 öre och hvit 84 öre, bortslumpas till grå 51 öre, röd 61 öre och hvit 61 öre metern.

A. Williamson, Stockholm.

Vesterlånggatan 57, 1 tr. upp. [1373]

GUSTAF HOLMBLOM

KAPP-FABRIK

38 Vesterlånggatan 38

Nedra botten, 1 o. 2 tr. upp. [1352]

Tandläkaren
ROLAND MARTINS
Tandpulver

försäljes i Stockholm:

på alla Apotek,

hos C. F. Dufva, Drottninggatan 41,
i de större parfymbodarna, m. fl. m. fl. ställen. [1332]

Alla fördelar framför andra sorter!

Allmänt erkänt bästa

Sjödrlif "La Gracieuse",

såväl i höga som låga former, finnes endast att erhålla hos

Henric Labatt,

Kongl. Hofleverantör,

27 Drottninggatan 27

Stockholm.

Obs. Tillsändes, om lifvidden uppgives i centimeter eller decimalltum. [1355]

Läroanstalt för Damer.

I bokhålleriskolan vid Gnesta utbildas fruntimmer till dugliga kontorister och kassörer i alla branscher af affärsverksamhet. Undervisningen består af en genom mångårig praktik väl förfaren kontorist och tvänne lärarinner. Skriftliga förfrågningar besvaras mot porto af fröken A. Keventer, adr. Gnesta.

Ref.: Föreståndaren för Labbetorps Bokhållerier-Institut Herr C. J. Lindeberg, adr. Kilsmo. [G. 10487] [1412]

Permar till Idun 1889

finnas nu tillgängliga i på samma gång elegant och praktisk utstyrel, så att damm och smuts ej häfta vid dem.

De tillhandahållas dels i blått och guld, dels i rött och guld med klothygg. Priset är i år

1 krona 25 öre.

Inga permar expedieras, utan att beloppet först insändts antingen medels postanvisning eller ock i sparmärken (ej frimärken!). Efter erfarenheten från förra året, vilja vi enträget uppmana Iduns läsarinna att med första insända sina rekvisitioner, på det de må vara säkra om att ej komma, sedan upplagan, som på förhand bestämmes, är slutad.

Obs! Dem af Iduns läsarinna, som sakna nr 7 och 9 för detta år, meddelas, att dessa nummer komma att nytryckas på nyåret, för så vidt minst 100 anmälningar härom, åtföljda af rekvisition på permar, ingå. För öfrigt kunna öfriga nummer af årgången erhållas till komplettering mot insändande af 15 öre i frimärken pr nummer.

Med utmärkt högaktning

Frithiof Hellberg

(1859)

Red. o. utgivare af Idun.

Illustrerad Familjeblad

praktisk veckotidning för hemmet och ungdomen, med ett intressant och roande innehåll, praktfull utstyrel, passande för divanbordet, utbjuder sig härmed till prenumeration för 1890. Gratisnummer på begäran.

Kristinehamn i nov. 1889.

[1333] [G. 27813]

Johannes A. Nyvall.

Observera noga,

att från Axel Marcus, 17 Drottninggatan 17, Stockholms största Modeaffär för endast detail, sändas profver å alla moderna Baltyger i silke, ylle och bomull, samt förfärdigas skyndsamt, elegant och billigt alla slags

KLÄDNINGAR samt MORGONROCKAR. [1388]

Gratis!

erhåller hvar och en som köper nedanstående billiga och värdefulla varor en ovanligt stor, cirka 3x5 alnar, hvit bordduk, värd sina 15 kr. Alltsammans erhålles för endast 30 kronor efterkräff och sändes

Franko!

duss. (6 st.) fina sidenschalar med sammetrosor för endast 10,50.

» (6 st.) stora fyrkantiga linn-borddukar i finfin kypertväfnad 10,50.

» (6 st.) hellinne servietter » » 1,50.

» (3 st.) stickade hellinne utmvästar af nyaste o. elegantaste fason 7,50.

OBS! Annonseras endast en gång. OBS! Alla bref besvaras genast.

Alb. S. Jönsson, Göteborg.

Till Utstyrlar.

Linne- o. Bomullsväfnader till Lakan o. Örngått.

Linne- o. Bomullsväfnader till Damunderkläder.

Broderier, Trimmings, knypplade Skånska och Vadstena-Spetsar.

Handduksväfnader och Handdukar.

Till finare Damunderkläder finnes utmärkt Bomullsväfnader, hvilka i utseende och känsel likna linne, till verkade af rundtrådiga, hårdtväfnade garner och särdeles omtyckta för sin hållbarhet och smidighet.

Beställningar på alla slag af Damunderkläder, Lakan, Örngått emottagas och utföras med omsorg.

Profver å alla slags Väfnader sändas franko.

K. M. Lundbergs Bosättningsmagasin,

7 Storkyrkobrinken 7. [1387]